

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, izjemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Gospodarska sanacija na Češkem.

Zakonodajno delo praškega parlamenta je pridobilo s svojo solidnostjo in obilnostjo odglasovanih predlogov dober sloves po celi Evropi. Da se v tem oziru Beograd ne more meriti s Prago, pa ni izključna krivda našega zakonodajnega osebja kakor navsezadnje tudi ne edino le zaslug čeških poslancev, kajti Čehi so z oportunistično svojo politiko znali spraviti mnogo svojih ljudi v dunajske osrednje urade, odkoder so prinesli svojo bogato prakso po prevratu domov in poleg tega je tedanje avtonomno deželno gospodarstvo priprnilo tako izvežbane sile, da so mogli ob graditvi nove države razpolagati s stotinami prvovrstnih upravnikov, sposobnih za sestavo tudi najkompliciranejših zakonskih osnutkov.

Tudi letošnje jesensko zasedanje pričenja v Pragi v znamenju neobičajne produktivnosti, ki je tim pomembnejša, ker obsega celo vrsto finančnih in gospodarskih predlogov, ki naj likvidirajo od vojne povzročene gospodarske neprilike ter obenem pripravijo trden temelj za gospodarsko borbo, katero bo bržkone naprtilo češkemu narodu izvajanje Dawesovega načrta.

Nič manj nego osem, v svojih posledicah zelo važnih finančnih zakonov se ima odglasovati v nekdanjem Rudolfinu. Ena polovica naj ugotovi denarni kredit, druga naj zaceli rane, ki jih je vojno gospodarstvo prizadejalo gospodarsko šibkejšim slojem. Obenem pa uvajajo ti predlogi v zasebno gospodarstvo zelo važne interesantne reforme, ki nam bodo, ako se obnesejo, pozneje gotovo lahko služile kot vzgled pri ureditvi lastnih naših razmer, prikazujočih podobne nedostatke, ki naj se z njimi odpravijo v češkoslovaški republikli.

Ko so dr. Englišovi nasledniki v finančnem ministrstvu uvedli deflacijsko valutno politiko in so morale radi njenih, kakor tudi drugovrstnih posledic tri velike banke v konkurzu, se je rodilo splošno prepričanje, da je treba hranilnim vlogam in depozitom več zakonske zaščite, ker pridejo sicer ravno velike množice sredstev in malih hranilcev ob težko zasluženno svoje imetje. Da dobi štednja sigurnostje zaledje, določa predlog zakona o hranilnih knjižicah, delniških bankah in o reviziji bančnih zavodov strogo odgovornost upravnih in nadzorstvenih svetov, osebno odgovornost vodilnih bančnih uradnikov, omejuje ponekod akcijsko svobodo zavodov, predpisuje nadzorno ter kontrolno službo ter grozi z občutnimi kaznimi za event. pregreške. Ker se je pogosto dogajalo, da so banke jim zaupane depozite (delnice in pod. vrednostnice) porabljale za lastne transakcije in celo spekulacije in jih v kritičnih časih lastnikom niso več mogle vrniti, ustanavlja predlog zakona o dolžnostih bankirjev (bančnih zavodov) pri hranjenju vrednostnih papirjev pravno domnevo, da si je pridržal vlagatelj ob predaji v shrambo na njih popolno lastninsko pravico, tako da hranilitelj (banka) ne more več razpolagati z njimi, temveč mora ukreniti najboljše mere rednega in skrbnega gospodarja. Nepredvidene okolščine pa lahko privedejo včasih tudi solidne zavode, da se znajdejo pred trenutno nelikvidnostjo ali da se zapreduje včasne plačilne težave. Da bi vlagatelj vseeno ne utrpel ujme, se ustanavlja s posebnim zakonskim predlogom splošni fond denarnih zavodov (tudi regulativnih in zadržanih hranilnic), ki je samostalna pravna oseba in članstvo pri katerem je obvezno za vse zavode. Fond se zbira iz obvezne odaje 1½% vseh pri posameznih členih izplačanih ali pripisanih obresti od hranilnih vlog, vlog v tekočem računu ali blagajniških nakaznic. Vsak zavod ima po 5 letnem članstvu pravico do podpore, ako je pretrpel takšne škode ali če je likvidnost tako neizvestna, da so hranilne vloge v nevarnosti. Ako se zgodi, da mora zavod v likvidacijo, ustanavlja predlog zakona o moratoriju za ohrano denarnih zavodov in njih vlagateljev razna določila, s pomočjo katerih se prepreči prenehanje aktiv ter dredčasna razdružitev, okolnosti, radi

Oživljeno delovanje opozicije.

Nade na skupščino HRSS. — Kombinacije radikalov.

Beograd, 11. septembra. Po povratku kralja v Beograd je opaziti oživljeno delovanje opozicije, zlasti radikalov. Na vsak način skušajo predstaviti sedanjo vladu kot separatistično in protustavno vladu. Upajo, da se bo Radić na skupščini HRSS, ki bo dne 14. t. m., zopet zaletel in da bo potem vlada tako kompromitirana, da bo za njo samo ena alternativa: ali prizna svojo popolno odvisnost od separatističnega Radića ali pa z njim prelomi. V enem ko v drugem slučaju bi bila kriza vlade odprta. Radikali upajo, da bi mogel tedaj uspešno nastopiti Jovanović. Ustvarja bi se nova koalicijska vlada, katere nominalni šef bi bil Pašić, faktični pa Ljuba Jovanović. Na ta način bi se dala Pašiću možnost častnega umika, enotnost stranke bi ostala zasigurana, v stvari pa bi zmagała teza Jovanovića. V to koalicijsko vladu bi vstopili demokrati in Jugo-

slovanski klub, dočim bi radičevci in pristaši Pribečevića izpadli iz vsake kombinacije.

Na drug strani pa se radikali zaveđajo, da bi se za nje situacija poslabšala, če se Radić na skupščini ne bi dotaknil monarhije, zunanje politike in vojske. V tem slučaju bi bil položaj sedanje vlade zelo utrjen.

V hrvatskih krogih so vsled kombinacij radikalov zelo ogorčeni in pravijo, da so te kombinacije dokaz protihrvatskega mišljenja radikalov. Naglašajo tudi, da bi bila vlada brez Hrvatov v škodo konsolidacije države in da bi bil z njo skoraj že dosežen sporazum med Srbi in Hrvati pokopan.

Gotovo je, da ni pred 14. septembrom pričakovati nobenih izprememb in da te tudi tedaj niso verjetne, ker ne kaže Radić preveliko volje, da bi se povrnil v skrajno opozicijo in da bi dal dosežene uspehe iz rok.

Pašić prorokuje padec vlade.

Beograd, 11. septembra. Danes ob 12. uri je prišel Pašić v radikalni klub, kjer je konferiral s prvaki stranke, a nato z dr. Srškićem ter Kojićem.

Pašić je izrazil svojim prijateljem nado, da se bo položaj razčistil do 20. t. m. in sicer s padcem sedanje vlade.

DR. ŽERJAV PRI LJUBI JOVANOVIĆU.

Beograd, 11. septembra. Opoldne je dr. Žerjav obiskal Ljubo Jovanovića, pri katerem se je zadržal dalje časa. Razgovarjala sta se o političnem položaju. Namen dr. Žerjavovega obiska je do sedaj še neznan.

DR. KOROŠEC ODPOTOVAL V LJUBLJANO.

Beograd, 11. septembra. Dr. Korošec je odpotoval v Ljubljano po strankinih poslih, dr. Behmen pa v Zagreb po političnih poslih, da pridobi radičevce za vstop v vladu.

SKUPŠČINA SODNIKOV.

Beograd, 11. septembra. Vlada je sklenila, da gradjevni minister Pečić in finančni minister Spaho prisostvujeta današnji skupščini sodnikov.

kateri trpijo po navadi največ ravno oni vlagatelji, vloge katerih so sicer individualno razmeroma skromne, ki pa tvorijo v svoji vsoti dve tretjini vseh denarnih vlog.

Z novim zakonom se ima urediti vprašanje prevzema avstrijskih vojnih posojil od nove države. Vseh teh posojil republika seveda ne more sprejeti, kajti to bi pomenjalo katastrofo za državno gospodarstvo. Po predlogu čiste imovine posestnikov vojnih posojil ne sme presegati 25.000 Kč in on jih ne more v zameno predložiti več nego za 100.000 predvojnih kron. Pod temi pogoji dobi imetnik za vsakih 100 predvojnih kron vojnega posojila 3% rentne neizgubljive zadolžnice v nominalni vrednosti 75 Kč, ki se obrestujejo iz 1. januarja 1925.

Da se odpomore onim, ki imajo še terjatve proti bivšemu avstrijskemu erarju za naročeno blago (posebno iz vojnih let), obljublja poseben zakonski predlog prevzem teh terjatev od države in to na ta način, da se zameni za vsakih 100 predvojnih kron 3% zadolžnice v vrednosti 50 Kč.

V svrhu sanacije delniških družb, družb z o. z., hranilnic, kreditnih društev ter pridobitnih in gospodarskih združenj, ki so radi vojnih razmer pretrpele izgube, predvideva posebna zakonska osnova poseben fond, kateri se zbira iz prispevkov omenjenih zavodov in združenj ter iz pomožnega državnega prispevka. Poslednje naj prispevajo z 10% čistega dobička, banke po višini dividend, država pa prispeva letno do 50.000.000 Kč (113.000.000 Din). Fond upravlja od prizadetih članic neodvisen kuratorij, ki izdaja v kritje svojih izgub 4% fondne zadolžnice, plačljive v nadalje 40 letih.

Končno hoče država ponuditi še brez ozira na našete pomoči vsem gospodarskim subjektom, torej tudi zasebnim podjetnikom, še posebno olaj-

ZAKON O POBIJANJU KORUPCIJE GOTOV.

Beograd, 11. septembra. Pravni minister je izjavil, da je zakon o pobjanju korupcije že gotov in da ga je komisija izdelala že v prvem čitanju. Do prihodnjega tedna bo zakon definitivno stiliziran. Težkoče pri izdelavi tega zakona so bile velike in komisar je prišel v spopad z vsemi zakonodajstvi.

VELIKO ZBOROVANJE NEMŠKE STRANKE.

Beograd, 11. septembra. V nedeljo bo imela nemška stranka v Novem Sadu svoje veliko zborovanje, kateremu bodo prisostvovali vsi poslanci. Na zborovanju bodo govorili o politični situaciji in o daljnjem nastopu nemške stranke v parlamentu. Gotovo je, da bodo Nemci še nadalje podpirali današnjo vladu.

šavo, ako so vsled vojnih razmer pretrpeli večje škode ter obljublja s posebnim zakonskim predlogom o izvenrednih olajšavah pri plačevanju neposrednih davkov, da se morejo te davščine znižati ali popolnoma odpisati, kjer bi njih plačilo lahko ogrozilo davkoplačevalcevo pridobitnost ali preživljanje njegove rodbe.

Že iz velikopoteznosti teh predlogov je videti, da ne gre za simptomatično zakonodajno celjenje vojnih in povojnih škod, temveč da hoče republika z energično gesto napraviti konec gospodarskemu bolehanju. Radikalna sanacija avstrijske dedščine naj že vendar enkrat napravi križ čez vso to kaotično preteklost in ogluši to neprestano jamranje o izgubah, ki so ekonomično itak že davno eskontirane in bilančno izravnane, obenem pa naj se zasebno gospodarjenje pod državno patronanco zorganizira v velike samopomočne skupine ter škode, ki utegnejo zadeti posameznike, porazdeli na mnogo ramen, tako da jih celotno gospodarstvo prenese z manjšimi riziki. Ako bo vseh naštetih osem predlogov odglasovanih in se bodo dosledno izvajali, se bo gospodarska podlaga češke državnosti v nekaj letih tako okrepila, da se ji ne bo treba bati nobene konkurence ne od Nemčije in še manj od Avstrije ali Poljske.

Povojne bolezni našega jugoslovanskega gospodarstva so češkim podobne za las in bi prav lahko prenesle tudi podobno zdravljenje. Toda razvoj hodi skozi nado deželo veliko bolj počasi nego ob Vltavi in Labi. Mi se sicer dušimo sredi naših prirodnih bogastev, a smo tako revni na kapitalih, tako dolgovezni v tvorjenju novih in tako razvajeni pri trošenju starih, da mora naš državni buđzet biti vesel, ako vsakoletno reši vsaj navidezno svojo eksistenco, kaj še, da bi dajal takšne podpore na levo in pravo.

Pogajanja z Radićem za vstop v vladu

Beograd, 11. septembra. Danes opoldne je odšel predsednik vlade Davidović v avdienco h kralju. Preden je odšel v dvor, se je domnevalo, da bo podal ostavko vlade. Davidović je ostal pri kralju pol ure. Ko je prihajal od avdijske, je izjavil novinarjem, da ni nikakih posebnih novic. Iz dobro poučenih krogov se doznava, da je Davidović poročal kralju o sporazumu s HRSS in to zlasti v pogledu hrvatskega ministra. Sklenjeno je, da se še enkrat konzultira HRSS glede tega vprašanja in da se od HRSS zahteva, da vstopijo Radićevi poslanci v vladu, kakor so to storile ostale stranke in da položje Radičevci prisegajo. Kraljeva želja sama je bila v tem smislu. Spričo tega je rešitev situacije odložena. Danes bo vodstvo HRSS o tem obveščeno in kakor se zatrijuje v vladnih krogih, bo to vprašanje definitivno rešeno na seji vodstva HRSS, ki se vrši v soboto, dne 13. t. m.

ŽIVAHNO DELOVANJE STRANK.

Beograd, 11. septembra. V teku večerajšnjega dne so Nemci, zemljoradniki in džemijet intervenirali pri raznih ministrstvih in pri vladi glede delovanja skupščine. Zemljoradniki so poselili notranjega ministra in predsednika vlade in mu podali predstavko o agrarnih procesih v Dalmaciji in o zemljoradniških kreditih. Nemci so poslali k vladi deputacijo glede Vojvodinskega vprašanja. Ferad beg Draga, vodja džemijeta, pa se je razgovarjal s Korošcem o čisto versko-prosvetnih vprašanjih v južni Srbiji. Ferad beg je zahteval, da so vsi prosvetni delavci, zlasti veroučitelji v južni Srbiji džemijetovci.

PRED SESTANKOM FINANČNEGA ODBORA.

Beograd, 11. septembra. Sinoči je prisel v Beograd predsednik finančnega odbora Stevan Nešić in se bo danes sestel s Spahom, da skupno določita dan sestanka finančnega odbora. Spaho bo nato odpotoval v Sarajevo.

ITALIJANSKI PARLAMENT BO SKLICAN KONCEM NOVEMBRA.

Rim, 11. septembra. Mussolini je izjavil odposlanstvu, ki ga je povabilo k svečanostni otvoritvi univerze v Barinju, da se bo te otvoritve udeležil, vendar pa da ne bo mogel obiskati mest Taranto in Lecce in Brindisi, ker bo takrat zelo zaposlen radi zasedanja zbornice. Časopisje povdaja to izjavo kot znak, da bo zbornica sklicana najkasneje koncem meseca novembra.

VINSKA KRIZA V ITALIJI.

Rim, 11. septembra. Jutri se bo sestel ministrski svet, ki bo predvsem razpravljal o vinski krizi, ki je zlasti občutna na jugu države. Dan za dnem prihajajo k ministrskemu predsedniku odposlanstva, ki se pritožujejo nad gospodarskim položajem, ki je nastopil v državi vsled vinske krize. Finančni minister De Stefani je končno uvidel, da je vinski davek previsok in ga bo treba razmeram primerno znižati.

MORSKA KAČA.

Neapelj, 11. septembra. Iz Solfe poročajo, da se je tam rodilo dete, ki ima zgornje telo človeško, spodnje telo pa izgleda kakor zadnji del ribe z repom. Dogodek je seveda vzbudil izredno zanimanje v zdravniških krogih.

MILIJONARSKA MORILCA OBSEJENA.

Chicago, 10. septembra. Pred tukajšnjim sodiščem sta bila danes obsojena mladoletna milijonarska sinova, Nathan Leopold in Richard Löw, ki sta umorila svojega bratrance iz radovednosti, da bi videla, kako človek umira v mukah, — na dosmrtno ječo. Velikanska množica ljudstva je pred sodiščem pričakovala obsodbe. Besedilo obsodbe pravi, da se morilca obsojata na 99-letno ječo, kar pomeni toliko, kakor, da ne bosta nikoli več videla svobode. V Chicagu je vladalo ves čas procesa veliko razburjenje. Prav tako ob razglasitvi obsodbe.

Beograd, 11. septembra. V Beogradu vlada veliko zanimanje za potek političnih dogodkov. Splošno mnenje je da bo kmalu definitivno rešeno vprašanje vlade. Opozicionálni krogi trde, da je kriza vlade na vidiku. Kakor že opetovano, tako so tudi sedaj ministri te govornice odločno dementirali in večeraj izjavili, da ne obstoji nobena kriza in da ni govora o ostavki vlade. Ministri Nastas Petrović, Spaho in Korošec so izjavili, da se dela sedaj na tem, da bi tudi HRSS vstopila v vladu. HRSS pa noče sprejeti te odgovornosti, temveč zahteva enega ministra brez portfelja za Hrvatsko. Ta minister ne bi bil parlamentarec, temveč druga politična osebnost. Vlada pa zahteva, da mora biti poslanec in da mora prevzeti gofov resor, da je tako za svoja dejanja odgovoren.

ZASTOPNIKI URADNIKOV PRI FINANČNEM MINISTRU.

Beograd, 11. septembra. Včera je sprejel finančni minister deputacijo, sestoječo iz 18 zastopnikov raznih uradniških organizacij. Deputacija, kateri načeljuje univ. profesor Andonović, je zahtevala od Spaha, da se izplačajo zaostale plače od 1. oktobra l. l. do 1. maja t. l. in sicer po novem uradniškem zakonu in da se uredi vprašanje doklad upokojenecem. Spaho je obljubil, da bo delal na to, da bo vprašanje rešeno še tekom tega meseca.

»TEMPS« PROTI FAŠISTOM.

Rim, 11. septembra. V fašistovskih krogih je vzbudil veliko nevoljo članek pariškega lista »Temps«. Na uvodnem mestu članka natančno pojasnjuje sedanji položaj v Italiji in pravi, da je položaj zelo napet in da niso pretirane vesti o krizi, ki vlada sedaj v Italiji.

ZASTOPNIKI ORJUNE PRI DAVIDOVIĆU.

Beograd, 11. septembra. Predsednik vlade Davidović je včera sprejel zastopnike Orjune, ki so protestirali proti temu, da vlada pripravlja razpust društev Orjune in Srnao.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza, dne 11. septembra.

Vrednote:

Srečke 2 in pol % drž. renta za vol. škodo denar 118 blago 122. Delnice. a) Denarni zavodi: Celjska pos. denar 210. Ljubljanska kreditna banka denar 221. blago 240. Merkantila banka denar 115 blago 122. l. Hrvatska štedionica denar 918 blago 921. Slav. banka denar 103 blago 107. Podjetja: Strojne tovarne in Ivarne denar 152. blago 164. Trbov. prem. družba denar 128. Založnice itd.: 4 in pol % kom. zad. drž. banke denar 92 blago 94.

Produkti:

Hrastovi plohi obrobjeni 2—4 m dolž. 30—100 cm deb. frko meja denar 1165 blago 1200. bukovi hlodi l. II. od 2 m napr. od 30 cm prem. frko naklad. post. den. 240 blago 255. trami 3/3, 6/8 4—8 m dolž. frko meja denar 410 blago 420. škurite l. II. 13 mm frko meja denar 855. remeljni polov. l. II. III. 35/70, 70/70, 40/80, 80/80 4 m dolž. frko meja denar 660. letve 3—4 m dolž. 3/5 cm frko meja denar 595 blago 605. drva suha bukova l m dolž. frko naklad. post. kol. 3 vag. denar 28 blago 29 zaključeno, ogelje l. vilano frko meja denar 123 blago 125. pšenica domača frko l. I. denar 375. pšenica bačka frko Bačka post. blago 360. oves bački frko Bačka post. blago 270. koruza bačka frko Bačka post. blago 290. krompir uzanci frko naklad. post. Slov. denar 110 blago 115. laneno seme par. l. blago 675. suhe gobe po vz. srednja kakov. denar 42—48 blago 60. suhe gobe drobno rezane l. denar 65. fižol, ribenčani frko l. I. denar 590. fižol, prepelčar denar 500. fižol, mandolini denar 440. čebula frko naklad. post. blago 140. jabolka obrana zimna blago 140. seno l. sladko prešano frko l. I. denar 75. vino belo doleni. hrv., štajer. po vz. frko naklad. post. denar 710, blago 800.

Beograjska borza danes ni poslovala. Zagreb, 11. septembra. Dunaj 10.58 —10.78. Italija 329.50—332.50. London 336 —339. New York 75.25—76.25. Pariz 397.50 —402.50. Praga 224.75—227.75. Curih 429 —430.

Trst, 11. septembra. (Predborza.) Beograd 30.10—30.30. Dunaj 101.80—101.90. New York 22.85—22.90. Pariz 120.75 —121.25. Praga 68.40—68.50. Curih 429—431.

Curih, 11. septembra. Beograd 7.05. Praga 15.95. New York 5.35. London 22.69. Pariz 28.10. Milan 22.25. Berlin 12.7. D. 30.0075 %

Zasedanje Zveze narodov.

Na včerajšnji seji je prejel madžarski delegat prof. Apponyi zaslužen lekcijo za njegov očitke, da je bil svet Zveze narodov v manjšinskem vprašanju pristranski in krivice. Lekcija je bila zaslužena in temeljita. Včerajšnje seje se je prvič udeležil avstrijski kancelar Seipel, ki je bil od delegatov pri vstopu v zborovalno dvorano živahno pozdravljen.

Kot prvi je govoril bolgarski delegat Kalfov. Njegove besede so bile prenesljivo miroljubne in delal je nečast krvavemu Cankovemu režimu. Kalfov je izjavil, da sprejema Bolgarska celotno načrt razorožitve in razsodišča.

Nato je bral levite madžarskemu delegatu Apponyju belgijski delegat Hyman, ki je oštro zavračal Apponyjeve očitke. Zbor je priredil Hymanu viharne ovacije in tako jasno obsodil madžarsko predrznost. V istem zmislu je nastopil tudi poljski delegat Skrzynski, ki je protestiral proti temu, da skušajo nekateri kovati iz manjšinskega vprašanja za sebe kapital.

ZBOROVANJE RAZOROŽITVENE KOMISIJE.

Pozornost je vzbujal nastop našega delegata dr. Marinkovića, ki je govoril kot prvi. Dejal je, da je jugoslovanska vlada revidirala svoje stališče in da

sprejema misel ameriškega načrta Država, ki se podvrže razsodišču, se smatra kot napadalca.

Za njim je govoril angleški delegat lord Parmoor. Vprašanje napadalca je rešeno in sedaj je treba rešiti vprašanje sankcij, ki jih bo treba uporabiti proti napadalcu. To vprašanje pa je nerješljivo, dokler ni član Zveze narodov tudi Nemčija. Angleška delegacija bo za vsak predlog, s katerim se more pospešiti realizacija Mac Donaldovega načrta.

Lordu Parmoor-u je odgovarjal francoski delegat Paul Bouncourt. Francija uvaža vse argumente, ki jih navede angleški odgovor. Povdariti pa mora, da se naložajo državam v slučaju mednarodne intervencije tako velike dolžnosti, da bi morale države izvesti novo oboroževanje. Določitev napadalca je nad vse težavna in je zato francoski predlog, ki skuša v to vprašanje vnesti jasnosti, umesten. Vsi narodi morajo priznati ta pakt, ker so z njim materialno vojno onemogočene. Posebne zveze se smejo sklepati. Skrbeti je samo za to, da ne dobe isti značaj, kakor so ga imele prve zveze. Vse separatne zveze držav morajo biti pod kontrolo Zveze narodov. Gledati pa je tudi treba, da se bo Zveza narodov prilagodila modernim zahtevam.

Napredni slovenski javnosti v vednost

Podpisani nisem samo zaupnik glavne odbora Demokratske stranke, temveč mi je isti s svojim tozadevnim sklepom in šef stranke g. min. predsednik Ljubomir Davidovič z lastno-ročnim pismom poveril vodstvo stranke za celo Slovenijo. Kot tak imam v vsakem oziru proste roke.

Organizacije, ki bi se snovale brez moje vednosti, so s strankinega stališča ilegalne in samo udarec v vodo.

Akcije naše stranke v območju tako-

imenovane ljubljanske oblasti, bo vodil roko v roki z menoj kot ravnopraven činitelj stranke če količnik močnega kak pravnik in vsekar Kranjec po rodu.

Vse dotlej, da se osnujejo tajništva v Ljubljani in Mariboru, prošim naše somišljenike potrpljenja. Nam se nikamor ne mudi. Čas je v danem položaju naš najboljši zaveznik.

V Mariboru, dne 10. sept. 1924.

Dr. Fran Toplak.

Sportni jubilej.

Maribor, 10. septembra.

Dandanes praznujemo vse močnejše jubilej, zakaj ne bi potem praznovali tudi sportni? Sport si je že pred vojno tudi pri nas pridobil popolno in neomejeno domovinsko pravico, po vojni pa je postal že panoga, s katero se merijo ne samo sportne, nego tudi nacionalne sile. Pri narodih, ki so vsi prožeti s sportno idejo, se sodi kultura drugih narodov dandanes že po razvojni stopnji sporta. Morda je to pretrano, morda tudi prvi veliki simptom velike blaznosti se dekade, ali kar velja povsod, mora veljati tudi pri nas. Plavati moramo skupno z drugimi po močnem veletoku časa. In mi je sport važen, zelo važen.

Pri nas v Mariboru ima sport tudi še lokalnopravni pomen. Na eni strani so zbrani Nemci v »Rapido« in »Edelweiss«, na drugi Slovenci v SSK »Maribor« in »Perun«, vmes pa korakajo še razni socialistični in manj ali več internacionalni klubi »Svoboda«, »Delavsko-kolesarsko društvo« itd. Slovenski sport je torej važna panoga javnega udejstvovanja v našem obmojnem mestu. Ta sport pa ni mlad, ni star le 5 let, čeprav smo te dni praznovali — šletni jubilej. Prvi slovenski sportni klub je v Mariboru nastal že pred 24 leti, l. 1900. Njegovi ustanovitelji so bili dr. Grossmann, dr. Ivan Glasner in prof. Marlin. Deloval je nebroj časa uspešno, potem je pa opustil večino čisto sportnih panog in obdržal le je telovadbo, dokler ni iz njega nastalo novo Sokolsko društvo in s tem definitivno pokopalo čisti sportni klub.

Ko smo se l. 1918 osvobodili, ko je prišel dhati novi sveži zrak tudi slovenski Maribor, je bilo takoj jasno, da ne smemo pustiti na sportnem polju Nemcev brez konkurence. Sokol je preveč različen od samih sportnikov, da bi lahko konkuriral z njimi in zaviral njihov vpliv v vsakdanjem življenju. Saj so razni naši mladiči, v sportu pa korekcijski, tak že poprej zašli v vrste nemških sportnikov in se tako odražali od nas tudi — nacionalno. Treba je bilo tedaj misliti na ustanovitev čistega slo-

venskega sportnega kluba in tako se je v početnih mesecih l. 1919 končno osnoval SSK Maribor. Vodila sta ga dr. Roglič in Drago Kobi, mnogo se je trudil zanj pa tudi dr. Ivan Lah, da ostalih mladih in poštovnih in aglinih delavcev ne omenimo posebej. Začetek je bil, kakor na povsod, težak tudi na tem polju, toda veselje in volja sta zmagala. Že leta 1920 je bil novi klub trdno zasidran in se je znatno okrepil in razširil tudi svoje delovanje. K temu je dopomoglo mnogo novo lastno igrišče v Ljudskem vrtu. Uvedel se je tenis in ženski rokomet. Teža leta je mladi SSK Maribor v nogometu premagal tudi že starega prvaka SV Rapid in si tako priboril prvenstvo mariborskega sportnega okrožja, katero drži še danes. Dosegel je v teh petih letih obilo lepih uspehov in zre na to dobo lahko s ponosom. Zasluge za to imata razen omenjenih in sportnikov tudi predzadnji predsednik g. ravatelj Toman in g. Ivan Roglič, ki vodi klub sedaj že drugo leto.

Te dni je klub praznoval svoj prvi jubilej, letnico svojega obstoja s celo vrsto velikih in lepih sportnih prireditev in zabav. Otvoril je proslavo 7. septembra. Dopolnil se je razvil obhod sportnih moštvo po mestu, katerega so se udeležili tudi drugi sportni klubi z lahači, dirkači, kolesarji, nogometaši, lahkoodetiki, skauti, motokliski in avtomobilisti itd. Uspej se je zelo lepo. Popoldne ob 14. uri so se pričele lahkoodetške tekme, katerih se je udeležilo 66 tekmovalcev in so se nadaljevale tudi v ponedeljek. Pri teku na 100 m je dosegel prvo mesto g. Perpar, član kluba »Primorje« iz Ljubljane (11.2 sek.), drugo g. Slamič, istotako »Primorje«, tretje g. Pivalica, gojenec vojne akademije. Pri teku na 200 m prvi g. Welbi (»Primorje«, 26.1 sek.), drugi g. Koch (»Primorje«), tretji g. Slamič (»Primorje«). Na 400 m prvi g. Garay (»Primorje«, 1.5 min. 3.3 sek.), drugi g. Bergant (SSK »Maribor«), tretji Bobek (SSK »Ptuj«). Metanje kroglice: prvi g. Zubac (45 p. p. 396 cm.), drugi g. Radović (vojna akad.), tretji g. Boršner (»Ilirija«) 963 Ljublj. Dlsk;

prvi g. Jančigaj (»Primorje«) 2650 cm., drugi g. Boršner (»Ilirija«), tretji g. Radović (voj. akad.). Skok na daljavo: prvi g. Perpar (»Primorje«) 607 cm. (nov slovenski rekord!), drugi g. Jančigaj (»Primorje«), tretji g. Vodeb (SSK »Maribor«). Skok v višino: prvi g. Baumgartner (SK »Ptuj«) 160 cm., drugi g. Boršner (»Ilirija«), tretji g. Sever (SK »Maribor«). Pri statnem teku skozi mesto v ponedeljek je dosegel prvo nagrado stajeta SK »Primorje«, potem so sledile: SSK »Maribor«, SV »Rapid«, SK »Ptuj« in stateta vojne akademije.

V nedeljo ob pol 17. uri se je bila morala vršiti mednarodna nogometna tekma med GAK iz Gradca in »Victorio« iz Zagreba, ker so pa bili Gradčani zadržani, so Zagrebčani igrali proti SV »Rapid« in podlegli v razmerju 3 : 1 v korist »Rapida«. Zvečer se je vršila v Götzovih prostorih animirana sportna veselica, ki je prav dobro uspela.

Slovenski svet.

POLISKA.

Turško poslanstvo v Varšavi ne more dobiti stanovanja. Poljska javnost je z največjimi simpatijami pozdravila sklep turške vlade, da ustanovi v Varšavi svoje poslanstvo. Kljub vsem tem simpatijam pa ni moglo dobiti turško poslanstvo še danes stanovanja. Za stanovanje od desetih sob se zahteva od turškega poslanstva nič manj ko 280.000 poljskih zlatih (okoli 5 milijonov dinarjev) letne najemnine. Ker turško poslanstvo noče plačati te velikanske svote, je ostalo brez stanovanja.

Slabo stanje prometnih cest na Poljskem. Trgovski in gospodarski krogi na Poljskem dolže vlado, da je ona kriva, če ne napreduje poljsko gospodarstvo tako, kakor bi moglo, ker ne izboljša prometnih razmer na Poljskem, ki so skrajno slabe. Železnice imajo Poljska tako malo, da zaostaja v Evropi za njo samo Rusija. Na tisoč prebivalcev na Poljskem pride samo 0,6 km železniške proge, dočim v Franciji 1. Lokomotiv imajo Poljska 2486. Kakor so izračunali strokovnjaki, rabi Poljska najmanj še 1300 do 2500 lokomotiv. Veliko prenikajo tudi število tovornih vagonov, ki ne znaša dosti nad 70.000. Tovornih vagonov manjka najmanj 20.000. Državnih cest je enako veliko premalo, vsaj znaša dolžina vseh teh cest samo 35.000 kilometrov. Slabo je razvit na Poljskem tudi poštni promet. Na tisoč prebivalcev pride samo 25 pošiljk, dočim je celo v Italiji to število trikrat večje. Precej močan pa je na Poljskem telefonski promet in to zaradi

V ponedeljek so se nadaljevale lahkoodetške tekme, katerih rezultat smo že omenili, štetni tek, o katerem smo tudi že navedli, kako je končal, popoldne ob pol 17. uri pa jubilejna nogometna tekma med SSK »Maribor« in SV »Rapid«, ki pa je končala 0 : 0, torej neodločeno. V ponedeljek se je vršila tudi rokometna tekma (hazena) med »Ilirijo« in »Ateno« iz Ljubljane, ki je končala z rezultatom 3 : 1 za »Ilirijo«. Od 10. do 14. t. m. se vrši mednarodni tenis, turnir.

Ločeno so se vršile oba dneva 7. in 8. t. m. na Teznu kolesarske in motokliski tekme, ki so prinesla prva darila kolesarjem: g. Savič (Zagreb), g. Dukanović (Zagreb) in g. Dvorak (Maribor »Edelweiss«). V motokliskih tekmah je zmagal prvi dan g. Gavrilović z »Indianom«, drugi dan pa g. Lešanc z »Progress«.

Tak je bil mariborski slovenski sportni jubilej.

zelo nizkih pristojbin. V vsej Poljski je 3.760 poštne uradov in 45.500 telefonskih postaj. Pomorski promet preko Gdanske se je pričel potlagoma razvijati, toda ni še niti zdaleka dosegel one višine, ki bi jo moral imeti.

Nemška propaganda. Poljski listi poročajo, da je v zadnjem času silno narasla nemška propaganda v Gdanskem. Največ je k temu pripomogla agitacija haekenkuzlerjev, ki so priredili celo vrsto propagandnih shodov na čast bivših generalov kakor Hindenburg in Ludendorff.

SLOVANSKI SVET ČEHOSLOVASKA.

Novo reguliranje uradniških mest. Čehoslovsko finančno ministrstvo je izdelalo nov načrt sistematizacije uradništva. Kakor v Avstriji bo v bodoče samo 11, mesto dosedanjih 12 uradniških razredov. Ti razredi bodo razdeljeni na 3 kategorije. V prvi kategoriji bodo uradniki z univerzitetno naobrazbo, v drugi s srednješolsko in v tretji z nižjo naobrazbo. Tretja kategorija se začneja z 11. razredom, druga z desetim in prva z osimim. Razven tega so predvideni za uradnike z akademsko naobrazbo posebni dodatki. Najhitreje bodo napredovali uradniki z akademsko naobrazbo, dočim bo najslabši avanzna v tretji kategoriji. Finančni položaj uradnikov bo s tem znatno popravljen. V zvezi z izvedbo novega načrta se ima izvršiti tudi redukcija nadštevilnega uradništva. Novi načrt določa, da ima do pokojnine pravico vsak uradnik, ki je 55 let star brez oziroma na število njegovih službenih let.

Glavni zbor narodno-socialistične mladine v Mariboru.

V nedeljo, dne 7. in ponedeljek 8. t. m. je imela narodno-socialistična mladina svoj glavni letni zbor v Mariboru. V nedeljo popoldne se je po prihodu jutranjega vlaka formiral sprevod, ki je šel po glavnih mariborskih ulicah pred gostilno »Jadrana«, kjer je bilo zborovanje. Sprevod, v katerem je bilo nad 600 udeležencev, je otvorila godba »Drave«, za njo so šli mladinski praporji, na to močan oddelek godbenih skautov »Tabornikov«, oddelke uniformiranih rudarjev s svojim praporom in za njimi ostala dolga vrsta udeležencev.

Sprevod se je ustavil pred gostilno »Jadrana«, kjer je udeležencev v prirščnih besedah pozdravil predsednik mariborskega »Bratstva«, Rudolf Tumpel. Odzdravil mu je v imenu osrednjega vodstva mladine tajnik Kravos, ki je prav pristočno pozdravil jugoslovanske Maribor. Gromovit aplavz je pozdravil govor češkega poslance Spatnyja, ki je kot delegat češke mladine dospel na zborovanje v Maribor. V svojem pozdravnem govoru je poslanec Spatnyj spomnil tudi neodrešenih bratov v Primorju in Koroskem in pozival narodno-socialistično mladino, naj nikoli ne pozabi, da niso vsi Jugoslovani še v enem in svobodnem kolu. Pozdravnim govorom je sledila »Lepa naša domovina«, katero je mladina navdušeno zapela in se na to podala na sejo zastopstva mladine.

Popoldne ob 1. uri je predsednik mladine Brandner otvoril glavni letni zbor in pozdravil množestveno udeležnico, med njimi

mi zastopnike češke mladine iz Prage, poslance Spatnyja in Neumanna, zastopnika dunajske nar. soc. mladine Frana Klatila, zastopnika grške nar. soc. mladine Staryla, zastopnike nemškega NSS, med njimi podnačelnika Rudolfa Juvana, župana mesta Ptuj Antona Blažeka in vse ostale udeležence. Na to so sledila poročila vodstva, predlogi za spremembo članarine in organizacijskega reda, na kar so sledili referati o ženski organizaciji, o skautizmu, o kulturnem delu v organizaciji, o socialni zaščiti delavske mladine, na kar so se vršile volitve novega vodstva in nadzorstva mladine. Velikasten zbor se je zaključil z navdušenimi klici narodnemu socializmu. Po zborovanju so si udeležniki ogledovali mesto »Tabornik« so priredili izlet na Kalvarijo, kjer so si postavili, lične šotore in taborili na prostem. Taborjenje teh godbenih skautov je napravilo prap lep utis na vse one, ki so poleteli na vrh Kalvarije ogledat si življenje tabornikov.

Zvečer ob 7. uri se je vršila v narodnem gledališču akademija mariborskega »Bratstva«. Akademija je izpadla v vsakem oziru nad vse slajnejše in je mladim močnem na doseženih uspehih le čestitati. Tamburaška zbor »Bratstvo« iz Maribora in Ljubljane sta se krsala za prvenstvo. Čestitamo zborovodjem Mikoluču in Müllerju. Gospod Mirko Kragelj nam je recitiral nekaj svojih ljubkih pesmic, izmed katerih je težko izbrati najlepšo. Za svoje prednašanje je zelo obilo pohvale in priznanja. Nastopil je mo-

ški in ženski pevski zbor mariborskega »Bratstva«, s spremljevanjem tamburašev in pod vodstvom g. Müllerja. Oba zbora sta nam ugajala, posebno pa ženski s svojim ljubkim nastopom »Kolo«, katerega je moral ponoviti. Pristočno pozdravljen je bil nastop tenorista g. Avgusta Živka, ki je zapel par prav ljubkih pesmic in nekaj opernih komadov. Akademijo je zaključil dramski odsek ljubljanskega »Bratstva« z igrokazom: »Pred zarjo svobode«. Igra je v vsakem oziru pohvalno izpadla. Mladina je s tem svojim javnim nastopom lahko ponosna in gre ji za to tudi vse priznanje. Po akademiji se je vršila v vseh prostorih »Jadrana« društvena veselica s plesom.

Drugi dan so se vršili izleti v okolico. Taborniki so si ogledali Falo in napravili potem pešizlet iz Fale v Maribor. Povsod je bila mala, a krepka četa viharno pozdravljena. Narodno-socialistična mladina je s svojimi dnevi v Mariboru pokazala, da se krepko udejstvuje.

Politične vesti.

— Preorijentacija radikalov. Kakor poroča beograjsko radikalno »Vreme«, so opustili radikali svoje zahtevo po novih volitvah. Radikalna prizadevanja veljajo sedaj ustvariti nove parlamentarne volitve. To novo vlado bi tvorili radikali, demokrati Davidovičeve skupine, jugoslovanski klub in muslimani. Radikanci in Pribeševci bi bili iz te vlade izključeni. V vlado bi vstopil poleg Pašića tudi Ljuba Jovanović. Radikali upajo, da bi sedanjí vladni krogi pristali na Pašića kot šefa vlade. Gosp. Pašić je imel daljšo konferenco z Ljubo Jovanovićem. Konferenci se prispejuje velik političen pomen. — Tako zmaga v radikalni stranki vedno bolj Jovanovičeva teza.

— Aretacije osištih komunističnih voditeljev. Osištka policija je aretirala člane osištkega občinskega sveta Jovanovića, Snajderja in dijaka Popovića, ki so bili obdolženi, da vrše komunistično agitacijo. Na njihovih stanovanjih je našla policija veliko obtožnega materiala. Vsa trojica je bila izročena sodišču.

— Za osemurnik. V Bernu so se sestali ministri za javna dela Nemčije, Francije, Anglije in Belgije, da razpravljajo o washingtonski resoluciji glede osemurnika. Ministri so se sporazumeli, da je treba iz socialnih in kulturnih vzrokov uveljaviti povsodi osemurnik. Sklenili so, da bodo svojim vladam predlagali, da washingtonsko resolucijo o osemurniku ratificirajo.

— Bolj v Georgiji. Nemški listi poročajo, da so v okolici Tiflisa in na Kavkazu zopet izbruhnil boji. Delavci so se upornikom pridružili in boljševiki so doživeli več težkih porazov. Vseh 24 voditeljev prvega upora je bilo obsojenih na smrt in je bila sodba takoj izvršena. Vsi so pripadali socialno-demokratski stranki. Nemci so izbruhnil tudi v Azerbejdžanu in drugih krajih. Transkavkaska železnica je deloma v rokah upornikov. Sovjetske čete prejemajo neprestano okrepitve. V Batumi in Tiflisu je bilo izvršenih več smrtnih obsodb.

— Bolj za Sangaj. Položaj je nelzpremenjen. Zastopniki veseli so opetovano zahtevali od kitajske vlade, da se ustanovi ob bregovih reke Sangaj nevtralna zona. Anglija ne bo intervenirala. Francozi so svojo nasebilo uprili. Po ulicah Sangaja je prepletena bodicasta žica.

— Volja v Maroku. Položaj Spančev je silno ogrožen. Marokanci so položaje pri Kalni obkolili od vseh strani. Zveza med Cepto in Tatanom je pretrgana. Marokanci so dosegli na več mestih nove pomembne uspehe. Vse kaže, da je popoln poraz Spančev nedvomljiv.

— Stavka kovinskih delavcev na Dunaju. Na seji predsednikov strokovnih organizacij je bila sprejeta resolucija, v kateri se pravi, da ne gre pri sedanjí stavki kovinskih delavcev samo za medzno gibanje, temveč tudi za splošno delavske interese. Hoče se ukiniti osemurnik in zato je delavstvo pripravljeno pridružiti se kovinskim delavcem in v slučaju potrebe proglasiti tudi splošno stavko. Podjetniki so na svoji seji sklenili, da morejo zvišati delavske plače samo pod pogojem, da ostanejo stroški doseganja. Delavstvo ta pogoj odklanja. Položaj je zato postopen. Stavka se širi in danes stavlja že 30.000 delavcev. Gospodarski krogi vseno upajo, da bo moč dojeti sporazum.

Sokolstvo.

Sokolsko društvo v Medvodah vabi k svečanosti izdavi temeljnega kamna za svoj društveni dom. Vzdajanje se izvrši v nedeljo, dne 14. septembra t. l. ob pol 4. uri popoldne. Po svečanosti prostá zabava v prostorih br. Jesiha. Ker je čisti dobitek namenjen dovrstiti Doma, vabimo vse br. okoljska društva in Sokolstvo naklonjeno javnost, da se te svečanosti v čim večjem številu udeleži. — Zdravo.

Friderik Bute:

Ključ.

Zorž se je vračal s sprehoda. Ki ga je imel navado napraviti vsak dan v bližnji gozdiček. Na povratku je našel na ciganki, ki jo je srečal tudi včeraj. Sta je počasi in lahkom koraku in v ustih je imela evet. Zorž je videl sijaj njenih oči, ki su ga drzno pogledavale in opazil je njeno bleščečo zobe, kadur se je nasmehnila. Ko jo je danes srečal, je obstal, skoro zadržel in nogo so mu odvrevenele.

— Ah, hočete, da vam prorokujem bodočnost? — ga je vprašala s tihi glasom, silčnim pesmi.

Zorž je ves zardel.

Ciganka se je zasmejala, ga prišla za levo roko in mu pogledala v oči.

— Sedemnajst let ste stari. —

— Osemnajst let, je zajecel on.

— Iz bogate rodbine ste in ne živite, kakor žive vaši vrstniki. Vedno ste sami.

— Da, odkar mi je odpotoval uitelj, se družim samo s svojo babico in njeno družinico.

Ciganka je se nadalje govorila o njemu in Zorž se je čudil njenim besedam, ne vedoč, da je to, kar mu pripoveduje ciganka, znano vsakemu v okolici. Bil je zelo razburjen radi njenih besed in se bolj radi dotikljal njene male, mehke, zagorele roke, ki se je tiskala njegove. Ni ji mogel pogledati v obraz in v razgledani vrat.

— Srečno življenje vas čaka, — je nadaljevala ciganka. — Mnogo ljubezni... Da, mnogo boste ljubili. To je popolnoma naravno. Lepi ste, zelo lepi. Mami, kakšna žena bo radi vas nesrečna.

Zorž se je ojuščil in dvignil pogled k njej.

— Vi ste lepi. — Ciganka se je nasmehnila in izpustila njegovo roko.

Ali bi ji moral plačati? Fant je segel v žep.

— Ne, nečem od vas denarja, je dejala ona, — napravila sem to samo radi svojega zadovoljstva.

— Ali ste vi v omen vzu na razpotju z dvema človekoma in neko stanko? —

— Sem, Ona dva človeka sta... (ciganka je malo prestala) moj brat in... neki moj sorodnik, a stanka je moja teta.

— Zelo prijetno mora biti tako potovati, je rekel Zorž, — meni komaj dovolj, da se setam po gozdu. Moja babica je gluha. Zelo se dolgočasim in čitam... Rad čitam pesnike.

Nenadoma je utihnil in se začudil samemu sebi, kako da se izpoveduje tej deklici.

Sia sta skupaj po stezi in prispela do zidu, ki je bil posut z zdrobljenim steklom.

V zidu so bila mala težka in okovana vrata.

— Moram se vrniti domov, — se je domislil Zorž, — babica me pričakuje. Vedno je v strahu za mene. Se ležos mi je dovolila, da vzamem ključ od teh vrat in da se morem vrniti skozi park.

— Vaš park mora biti zelo lep, — je dejala ciganka. — Rada bi ga videla.

— Lahko, ako hočete. S te strani ni nikdar nikogar.

— Nočem noči, — je odvrgla ona, — toda jutri ob tem času bom prišla semkaj.

Pogledala ga je v oči. Zorž je zopet zardel in nogo so mu klenile. Deklica je izvlekla roko, ki ji je ticala za pasom, jo prišla k njegovim ustnicam in se oddaljila.

Drhteči mladenc je obrnil veliki ključ v ključavnic, vstopil in stekel skozi park, v njojevo svetlobo.

Cenrav se je vso noč in ves dan pre-

priceval, da ne pojde na dogovorjeni sestank, vendar ni mogel odločiti želi, da ne bi videl ciganke. Drhteč od razburjenosti jo je peljal v park, kjer je razkazoval dreve, ribnjak, cvetličnjak in umetne nasade. Naslednji dan sta se sešla v gozdu in med njunima nistimicma ni bilo več cvetlice.

Zvečer bodočega dne okoli desete ure se je spazil Zorž iz svoje sobe in popeljal ciganko v park. Tostran parka je bil paviljon, kamor nihče ni zahajal. Tu sta ostala do polnoči, nakar je Zorž spremlj svojo prijateljico skozi mala vrata. Bil je presrečen.

— Ljubim te, na svidenje jutri, — je ponavljal tisočkrat, ko se je poslavljalo od ciganke. Ta pa se je smehljala, ga pobožala po lasih in se izgubila v gozdu.

Štala sta se vsak večer. Deklica ti veliko govorila o sebi, a je toliko več spravejala Zorža o njegovem življenju in o življenju v dvorcu.

Sedela sta v velikem naslonjaču in on ji je, naslonjen na njo pripovedoval o vsemu otroško iskreno. Da, njegova stara mati je bila zelo bogata žena. Živela je v večnem strahu. Služabniki so spali v dvorcu in na dvorišču. Zorž je spal v prvem nadstropju. Babičino stanovanje je bilo na levo. V pritličju je bila shramba z omarami, kjer je bilo srebrno posodje, a na levo salon.

Se svoje pripovedovanje je preplatal z ljubeznivimi izjavami in deklamacijami verzov, katere ji je zložil.

Kam ni vedel, kako ji je hekega večera izročil ključ od malih vrat v zidu, da bi ji ne bilo treba čakati zunaj, ako on ne bi mogel točno priti.

Ta njuna tajinstvena ljubezen je trajala dva tedna. Na vsakem sestanku je bil Zorž zaupnejši in nežnejši. Začelo ga je skrbeti, ko je videl, da njegova prijateljica postaja zamisljena. — Kaj ti je, je neže, odrasla,

val. Ona ga pa je gledala molče in ga botala po lasih.

Ko sta se nekega večera poslavljala, mu je ona nenadoma dejala:

— Tu imaš nazaj svoj ključ. Ne boš me videl več.

Zorž se je stresel:

— Zakaj?

— Zato, ker mora tako biti.

Ko je videla, da se mu kremenj obraz, kakor otroku, ki hoče zajokati, je jela nalo govoriti:

— Poslušaj me, mali tvoj, ti si tako nedolžen, tako prostodušen, pomisli! nekdo! Dal si mi ključ od vrat, a nisi vedel, kdo in kaj sem jaz. Moram ti povedati vse. Redke so ženske, kot sem jaz, in ki zahtevajo ničesar od nje. Meni si verjel, ali drugim nikar ne verjemi. Eden od onih ljudi v vozu je moj ljubimec. Poslal me je semkaj. Dobili smo poročila o vaši hiši, katere si ti spoplinil. Vzeš sem ključ, da bi vas mogli okrašt. Zid je previsok, da bi ga mogli preplezati. Moj brat bi odnesel pokradene stvari, a naju se ne bi nihče dotaknil, ker ti ne bi smel povedati, da si mi dal ključ. Nočeš bi se moral tatvina izvršiti, ali jaz tega hočem več.

Prestala je nekoliko, nato pa nadaljevala:

— Nočem radi tebe. Bil si proti meni tako zaupljiv in si me tako nežno ljubil. Naj me tepejo, dejala im bom, da sem izgubila ključ, da se v dvorcu vsi na straži, da mi ti ne verjameš, veliko. Nočem, mali moj, da bi me obdržal v slabem spominu, ker te ljubim. Vzemil ključ.

Ponudila mu je ključ in se začudila, ko je v tistem trenutku videla na njegovem otročjem obrazu izraz kakršnega do sedaj se ni opazila

To in ono.

BOLNA LJUBOSUMNOST ali **LJUBICO** JE IMEL DVE LETI ZAPRTO V SKLADIŠČU.

Dne 8. t. m. dopoldne se je približal na Garibaldijevem trgu v Trstu neki deček tam stojičima stražnikoma, rekoč: »Gospodje, pojdite hitro z menoj. V ulici X. je v nekem skladišču zaprta ženska, ki joka in ne more ven.«

Stražnika sta se jela za stvar zanimati ter sta sledila dečku na dvorišče neke hiše. Tam sta opazila za zamreženim oknom skladišča, čigar vrata so bila zaprta s tremi ključavnicami, blede obraz brineta, ki je izražal veliko tugo. Stražnika sta jo vprašala, kaj dela tamo. Z žalostnim glasom ji je odgovorila, da jo je pred dvema leti zaprl njen ljubimec v to skladišče, ne, da bi ji bil med tem časom privoščil le en trenutek svobode.

Stražnika sta bila takoj pripravljena, da jo osvobodita, toda žena ju je prosila, da počakata nekoliko, kajti njen ljubimec pride vsak hip domov. Med tem sta stražnika nesrečno ženo zaslišala. Izpovedala je, da se zove Katarina Santarossa, rodno iz San Quirina ter, da se je seznanila pred nekaj leti s 36letnim Viljemom Tosattom, s katerim je prišla v Trst, kjer je Tosatto sprva kupčeval z jaci in kuretno, pozneje pa, ker kupčija ni uspevala, je postal premogar. Od tedaj sta stanovala v skladišču. Bolnostno ljubosumen ji Tosatto ni nikdar dovolil, da bi le za hip zapustila skladišče in kadar je šel po opravkih, je zaklenil s tremi ključavnicami v skladišče njo in dete, sad njunega ljubezenskega razmerja. V resnici je imel 22letno dekle pri sebi 18 mesečnega rahličnega malčka.

Na poziv stražnikov, da pove vse podrobnosti, je izpovedala, da jo ljubimec zvečer, kadar zapusti skladišče, priveže k postelji, da ji onemogoči na ta način, da bi prišla s komurkoli v dotik in prosila pomoči. Često ji je že grozil s smrtno trojico, če ne bo prišla, da ji onemogoči na ta način, da bi prišla s komurkoli v dotik in prosila pomoči. Često ji je že grozil s smrtno trojico, če ne bo prišla, da ji onemogoči na ta način, da bi prišla s komurkoli v dotik in prosila pomoči.

nazaj k staršem, v rojstvo vas. — V poslednjem času, tako je nadaljevala mladenka svojo žalostno povest, sem našla pisma, iz katerih sem izvedela, da je Viljem poročen z neko Nemko. — Kaki so vzroki tega jetništva? sta vprašala stražnika. — Bah! Njegova bedasta ljubosumnost, mislim. Med tem, ko je dekle tako pripovedovalo o svojem trpljenju in križevem potu, ki ga ima z možakarjem, ki ji je bil obljuboval ljubezen in srečo, se je prikazal Tosatto, ki je bil videti prav malo zadovoljen, da sta ga obiskala stražnika. Na stavljena vprašanja je odgovoril: »Vse, kar ona pripoveduje, je neresnično.« — »Pa kako to, neresnično? Ali ne vidite, v kakšnem stanju se nahaja?« — Skratka: Tosattija so odpeljali na stražnico, nesrečno dekle pa osvobodili. Med eskorto je skušal vreči aretovanec v vežo neke hiše nož, toda stražnika sta njegov namen opazila in nož konfiscirala. Iz tega se da sklepati, da je Tosatti dekleto res grozil in da je hotel s tem, da vrže nož proč, odstraniti dokaz zoper sebe. Na policijski so Tosattija zaslišali, nakar so ga izpustili s sodišča. Nesrečno dekle se je odpeljalo naslednji dan z detetom domov, kjer jo čaka pač nekoliko udobnejše življenje, dast ugneze biti sprejem malo manj prijazen.

JUNAK SENZACIJONALNEGA PROCESA PO SEDEMNAJSTIH LETIH OPROŠČEN.

Protagonist enega izmed najbolj senzacionalnih procesov, kar se jih je vršilo v začetku tega stoletja v Nemčiji, je bil te izpustil iz kaznilnice v Brucksalu po 17 let trajajočem zaporu. Zove se Karl Hau, bivši odvetnik. Leta 1907 so ga porotniki obsodili na smrt, smrtna kazen pa je bila izpremenjena v do smrtno prisilno delo. — Dne 6. novembra 1906 je bila zahrbtno ustreljena pri belem dnevu na promenadi v Baden - Badnu 62 letna gospa Molitor, soproga obče znanega zdravnika. Gospa in njena hčerka Olga sta videli nekaj trenutkov prej moškega z baroko in umetno brado, ki je po streli na skrivnostno način izginil. Sumilo

se je takoj, da bi utegnil biti morilec zet žrtve mladi odvetnik profesor Hau, ameriški Nemec, ki so ga par dni po umoru v Londonu aretovali in izročili nemškemu oblastem. Aretacija je povzročila velikansko senzacijo. Hau je bil član prvih nevojšk in washingtonskih klubov, je imel stike s predsednikom Rooseveltom in z milijarderji kakor s Harrymanom, Rockefellerjem in Morganom. Živel pa je neredno življenje, prav posebne skandale je delal svoječasn v Carigradu. Nesrečna soproga osumljena je izvršila samomor. Vrgla se je v vodo, v jezero Pfäferskog v Švici, ker je bila uverjena, da je izvršil soprogo zločin zato, da bi prišel preje v posest dedščine. Proces je zasledovala vsa nemška javnost z napetostjo. Obdolženec se je branil s tem, da je došel do molača in odklanjal vsakršno pojasnilo. Toda indici za njegovo krivdo je bilo več kot dovolj. Ko je Hau videl, da je izgubljen je prosil predsednika porotnega sodišča za pogovor med štirimi očmi. Vse je pričakovalo, da hoče zločin priznati, toda Hau je povedal predsedniku samo to, da se je vrnil iz Amerike edino za to, da bi govoril s svojo svakinjo Olga, v katero se je bil blazno zaljubil. Svakinja je tej trditvi odločno oporekala in zanikala, da bi se ji bil Hau kdaj skušal približati. Tudi druge okoliščine so Haua dezavuirale. — Med svetovno vojno je Hau opetovano zamen prosil, da bi ga izpustili iz zapora in poslali na fronto ter se je moral zadovoljiti s tem, da je delal v mlarski delavnici kaznilnice. Sedaj so ga pomilostili z ozirom na dobro »konduito«.

NOČ ORGIJ Z DRAMATIČNIM KONCEM.

Henri Durant, 54 letni trgovski zastopnik, si je privoščil te dni v Parizu s Heleno Delacroix in Lucijo Gaurin, prva je stara 21, druga 18 let. Noč orgij. Trojica je obiskala raznovrstne nočne lokale in okrog polnoči je prijadrala v neko vinoarno. Kar nenkrat je dejal Durant, ki je bil v onem trenutku skoro do nezvesti pljan, svojima tovariščicama: »Ako hočeta umreti, vaju ustrelim!« Ta čudni predlog je bil tak-

koj z veseljem sprejet. Samo poslovilna pisma sta hoteli deklci svojim staršem še pisati. Helena Delacroix je torej napisala svojem poslovilno pismo. Izpili so še poslednji kozarec vina, po toliko drugih, in trio se je podal proti bregu kanala, quai de la Loire, kjer ste upali deklci najti smrt. Toda Durant si je med potjo, ko so se mu vinski duhovi nekoliko izkadiji, stvar premislil in ni hotel svojih prijateljic več umoriti. Sprico njegovega oklevanja mu je zaklicala Lucija Gaurin: »Ti nisi mož, streljaj, ako nisi bojazljivec!«

Užaljen v svojem samoljubju, je potegnil Durant samokres iz žepa ter nastavil cev svoji prijateljici na desno senco. Srdita in vzhicena ga je rotila Delacroix, naj pritisne in izproži, kar je Durant storil: »Ni pa počil strel, zakaj samokres ni bil nabasan.

Durant, ki se je naveličal sekatur svojih prijateljic, je predlagal, da gredo pit še kozareček vina za slovo, kar je bilo takoj sprejeto. Med potjo je Durant samokres mehanično nabasal z ostrimi patronami in ravno, ko so numeravali vstopiti zopet v neko vinoarno, je zahtevala Delacroix od svojega prijatelja samokres. V posesti samokresa, in hoteč se šaliti, je namerila na svojega prijatelja in sprožila. Počil je in Durant se je zgrudil na tla. Ne, da bi se zavedla resnosti dejanja, je Delacroix streljanje nadaljevala. Topot je namerila na Lucijo Gaurin, ki se je v silnem strahu skrila za bližnje drevo. Ko je zmanjkalo municije, je vrgla Helena Delacroix orožje na tla. Durant in zbežala.

Detonacije so privabile policijske agente - kolešarje. Pobrali so Duranta, ki je bil nezavešen ter so ga prepeljali v bolnico.

Policijski komisar je prihitel nemudoma k Durandovi postelji, toda kljub vsemu prizadevanju ga ni mogel več zaslišati. Projekt je šel skozi levo lice ter je obtičal v možganih. Okrog dveh zjutraj je Durant umrl, ne da bi se prej zavedel.

Heleno Delacroix so naslednjega dne zjutraj aretovali v njenem stanovanju. Po

zaslišanju so jo oddali s prijateljico Lucijo Gaurin vred sodišču, pariški časopisi pa pri- nasajo njeno sliko.

Samomor otrske grofica. Ljubice biv- šega avstrijskega nadvojvode. S strelom iz samokresa se je usmrtila v svojem stanovanju v Bazlu ogrska grofica Soecheny. Ta smrt je, pišejo časopisi, tragičen epilog ljub- bezenske drame. Takoj po premirju se je nastanil nadvojvoda Evgen Habsburški v Bazlu, kjer se je z lahkoto vpeljal v naj- boljšo kroge. Kljub šestdesetm letim, ki jih pa sicer prav dobro nosi, je sklenil, da po- roči bazelsko patricijko, bogato vdovo, ki ni bila nedovzetna za nobeno in fino galan- terijo nadvojvode. Govori se, da se je nad- vojvoda Evgen Habsburški baš zato, da se izvrši ta načrt, odpovedal privilegijem, ki mu jih je dajala njegova lastnost kot vitez »reda sv. Ivana«, ki pa nalaga med drugih svojim članom tudi celibat. Takrat se je ga- sopolje z zadevo obirno bavilo. Vendar se ženitbeni načrt takrat ni realiziral in ni mesto bazelske patricije je stopila grofica Szecheny, koje odošajo do najvode so prišli s samomorum na dan. Zdi se, da je izvršila grofica obupni čin vsled živahnih kontroverze, ki jo je imela nedavno z njim in ki ji je vrgle v globoko duševno depre- sijo.

Posledica pomladitve. V Schönbergu se je dal po Stehnaehovi metodi pomla- diti nek enainpetdesletnik. Pomladitev je bila uspešna. Pacient je bil preje brez vsake delavolnosti. Po pomladitvi pa je prišel na- ravnost fanatično delati in vsak dan je delal ne osem, ampak 16 ur. Njegovi tovariši so bili radi tega divji, zlasti še, ker je veno- mer govoril, da je delo najlepše na svetu.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

101

»Kako naj pa izvemo, kdo bo prvi?« je vprašal pider.

»Vadljali bomo,« je odgovoril Thurau. »Jaz nimam v žepu več frankov. Izberimo neko gotovo letnico na tem denarju. Kdo potegne prvi denar z dotične letnico, bo žrtvovan.«

»Ta vražji načrt me ne zanima,« je izjavil Clayton. »Potem rajši počakam, da se prikaže zemlja, ali da nas najde kakšna ladja.«

»Storili bode, kar sklene večina ali pa bode, prvi, ne da bi vadljali,« se je glasil Thurauov preteči odgovor. »Glasujmo torej: Jaz sem za načrt. In vi, Spider?«

»Tudi jaz,« je odvrnil mornar.

»Volja večine,« je izjavil Thurau, »in zdaj bomo takoj vadljali. Gre za vsakega izmed nas. Da ostanejo trije živi, mora eden par ur prejeti umreti.«

Pričel je pripravljati vse potrebno za smrtno loterijo, dočim je Jane Porter sedela v čolnu s ši- roko odprtimi očmi in mislila na neizrečeno.

Thurau je razprostrl svoj suknjič po tleh in vzel iz žepa šest frankov. Oba moža sta se sklo- nila k njemu in pazila. Končno je dal denar Clay- tonu.

»Oglejte si jih,« je dejal. »Najstarejši kos je iz leta 1875 in sicer edini s to letnico.«

Clayton in mornar sta si ogledala vsak frank posebej. Razven letnic nista opazila nobene druge razlike. Če bi pa vedela, da je Thurau kot prvi lopov v igranju izšolal svoj tip tako popolno, da je karte razločil, če jih je le otipal, bi se jima gotovo ne zdelo njegovo početje tako nedolžno. Frank iz leta 1875 je bil za las tanjši od drugih, toda niti Clayton niti mornar bi tega ne opazila brez mikro- metra.

»Kako bomo vadljali?« je vprašal Thurau, ker je vedel, da hoče vsak človek vleči zadnji, kadar se odloča kaj neprijetnega, vsak se namreč tolaži, da bo oni pred njim imel smolo. Thurau pa je imel gotove vzroke, da bi vlekel prvi.

Ko je torej Spider hotel biti zadnji, je Thurau izjavil, da je pripravljen pričeti. Držal je roko le hip pod suknjičem, toda njegovi spretni prsti so otipali vsak kos in kmalu izločili usodni frank. Ko je po- tegnil roko ven, je imel njegov frank letnico 1888.

Potem je prišel Clayton na vrsto. Jane Porter je bila do skrajnosti napeta in njen obraz je izra- žal strašen strah, ko je njen bodoči mož segel pod suknjič. Potegnil je roko ven, pa se ni upal pogle- dati, kakšen frank drži v roki. Toda Thurau, ki se je sklonil k njemu in pogledal letnico, je dejal, da je rešen.

Trepetaje se je Jane Porter zgrudila na tla. Zvrtilo se ji je v glavi. In če Spider ne potegne franka iz leta 1875, bo morala ta strah še enkrat preživeti.

Mornar je držal roko pod suknjičem. Velike potne kaplje so mu drsele po čelu. Drhtel je kakor bi ga tresla mrzlota. Glasno je preklinjal samega sebe, da je bil tako neumen in hotel vleči zadnji, ker je imel zdaj slabše izgled.

Rus je bil prav potrpečljiv in ni mornarja prav nič naganjal, ker je vedel, da mu ne preti nobena nevarnost, pa naj Spider potegne frank iz leta 1875 ali pa ne.

Ko je mornar potegnil roko ven in pogledal denar, se je onesvestil. Clayton in Thurau sta si brž ogledala frank, ki je padel možu iz roke in le- žal kraj njega. Frank ni bil iz leta 1875. Spider je bil tak razburjen, da je zapadel istim posledicam, kakor če bi potegnil usodni denar.

Celo početje se je moralo torej še enkrat po- noviti. Rus je imel zopet srečo. Jane Porter je za-

mižala, ko je Clayton segel pod suknjič. Spider je se je široko razprtimi očmi sklonil nad roko, ki naj bi odločila njegovo usodo; če bi namreč Clay- ton imel srečo, bi bil on izgubljen.

Tedaj je Clayton vzel roko ven, vendar je trd- no stiskal pest in zrl Jane Porter. Ni imel pogu- ma, da bi odprl roko...

»Hitro!« je silil Spider. »Moj bog, pokažite vendar!«

Clayton je razprl prste. Spider je prvi spoznal letnico in še predno je kdo zasulil, kaj namerava, je skočil pokonci, planil čez krov čolna in izginil v zelenih morskih globinah.

Claytonov frank ni bil iz l. 1875.

Ostali so bili tako razburjeni, da so utrujeni ležali skoro cel dan brez zavesti. Minilo je zopet par dni, ne da bi omenili vadljanja. Strašni dnevi, ko sta utrujenost in brezup stalno naraščala.

Končno se je Thurau splazil k Claytonu.

»Še enkrat morava vadljati, predno ne oslabiva tako, da sploh ne bodeva mogla več jesti,« je še- petal.

Clayton je bil v takem stanju, da skoro ni bil zmožen nobene misli ali odločitve. Jane Porter že tri dni ni spregovorila nobene besede. Clayton je uvidel, da gre z njo h koncu. Dasi je bila že sama misel strašna, je vendarle upal, da ji žrtve, ki jo doprineše on ali Thurau, pomore zopet k moči in vsled tega je pristal na Rusov predlog.

Vadljala sta zopet pod istimi pogoji, kakor prej, vendar je zdaj bil le en rezultat mogoč: Clay- ton je potegnil frank iz leta 1875.

»Kdaj?« je vprašal Thurau.

Rus je že pripravil svoj žepni nož in ga od- piral.

»Zdaj,« je godel ta in s požrešnimi očmi strmel v Angleža.

»Kaj ne morete počakati, da se stemni,« je vprašal Clayton. »Saj ni treba, da bi mis Porter vi- dela, kakor veste, sva se hotela poročiti.«

Thurauov obraz je izražal razočaranje.

»Dobro,« je dejal počasi. »Saj ni več daleč do noči. Čakal sem cele dni — lahko počakam še par ur.«

»Hvala vam, dragi prijatelj,« je mrmral Clay- ton. »Zdaj grem k njej in ostanem pri njej, kakor dolgo bo pač mogoče. Rad bi bil dve, tri ure še pri njej, predno umrem.«

Ko se je Clayton priplazil k svoji nevesti, je bila nezavestna. Videl je, da umira in bil vesel, da ne bo gledala strašne tragedije, ki se bo tako kmalu odigrala. Prijel jo je za roko in jo poljubil s svojimi razpokanimi in oteklimi ustnicami. Precej časa je božal šušljano stvarico, ki je bila nekoč lepa, bela ročica mlade baltimorske dame.

Medtem se je stemnilo, ne da bi opazil, vendar ga je opomnil slaboten glas.

Rus ga je spomnil na njegovo usodo.

»Že grem, gospod Thurau,« je odgovoril.

Trikrat si je hotel pomagati z rokami in no- gami, da bi se splazil smrti nasproti, pa je v teh par urah, ko je ležal poleg Jane, tako oslabil, da se ni mogel vrniti k Thurauu.

»Boste morali že vi priti k meni, gospod Thu- rau,« je dejal s slabim glasom. »Jaz nimam več to- liko moči, da bi rabil roke in noge.«

Občinski tajnik
več vseh občinskih in vojaških delišče mesta. Ponudbe pod Z. R. 1925 na upravo.

Vsem,
ki hočejo dobro kavo piti, priporo- čamo izvrstno našo domačo
KOLINSKO CIKORIJU

Podpirajte „Jugoslovensko Matico“

Naiboljša kolesa in šivalni stroji
za rodbinsko in obrtno rabo so edino
Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler
Ljubljana
ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

PRI NAKUPU
SOLSKIH KNJIG
se priporoča
ZVEZNA KNJIGARNA
LJUBLJANA, Marjini trg 8
V zalogi ima vedno vse knjige
za osnovne, meščanske, trgov- ske in srednje šole.

MALI OGLASI

Inkasant
prevzame kasiranje časopisnih naročin, zavarovalnin družtev- nih članarin, trgovskih terjatev. Nudim varščino. Cenjene ponudbe pod „In- kasant“ na upravo lista.

Dobro
ohranjena stanovanjska baraka se kupi. Ponudbe na upravo lista pod „Takol“.

Pozor!
Sveže mleko dobe dnevno dr- žavni uslužbenec na knjižico proti naknadnemu mesečnemu plačilu. Na veliko se dobro pa- sterizirano mleko predprodajal- cem dostavlja, ter se razpošilja na vse strani. Mlekarna KOS, Maribor, Jenkova ul. 6.

Novica za opeko
vseke kategorije, komercialno interesantni položaji, daje se v zakup ali skupno eksploatacijo. Ogledati gradbišča g. Ace Kulmer Ruše pri Mariboru.

Otroški vozički
najcenejši domači izdelki.

Dvokolesa:
novi mod. z do- kamskega tipa „Evans“, „D. K. W.“, „Persch“, „Vironette“, „Motorelle“.

Pneumatika:
zračnice in plašči ter gu- ma za otroške vozičke. Posamezni deli za dvokolesa in šivalne stroje vedno v zalogi. Predprodajali in mehaniki nižje cene. Sprejemajo se tudi vsa po- pravila, emailiranje in poniklja- nje. „TRIBUNA“, F. B. L., to- varna dvokoles in otroških vo- zčikov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Pletilni stroj
znamke „Mirija“, št. 6, za pavolo in volno, dobro ohranjen se ugodno proda. Na ogled in cena pri Angela Valter, Tržič št. 220.

Naprodaj
je dobro ideo kavarerna na novo renovirana v sredini mesta Ma- ribor, stanovanje takoj na raz- pologo. Proda se radi prevzema drugega dela. Cenjene ponudbe prosim na kavarerna Bristol, Ma- ribor.

Trgovec,
mlad, samostojen, želi znanja v svrhu ženitve, z gospodinj- stva, ki bi imela veselje do gostine in nekaj premoženja. Le resne ponudbe s sliko pod „Srečna bodočnost“ na upravo lista.

Slike za legitimacije,
kakor tudi vsa fotografska dela izdeluje najhitreje fotograf Hu- gon Hibser, Ljubljana, Valva- zorjev trg 7.

Beli damski filc-klobuki
došli. Cena od 180 Din višje. Minka Horvat, modistka, Ljub- ljana.

Na prodaj
je športni družinski breg in kočija. Naslov pove uprava lista.

Elegantna spalnica,
nova, kompletna, jesenova, po- litirana, se ugodno proda. Na- slov pove uprava lista.

Odda se
nekaj vagonov oglja iz trdga lesa. Več se polže pri Andrej Ljentiš, št. Janž v Mešči.

Prodaj.
Stiskalnico (prešo) za stiskanje grozdja in sadja, srednje veliko, dobro ohranjeno. Ogleda se lahko vsak dan, Dolenska c. 28 pri hišniku Krajsku. Pismene ponudbe je poslati do 28. t. m. upravnemu odboru dr. Oražne- vega dijaškega doma (Univerza) Ljubljana.

Sprejme se
mladega vrtnarskega pomočnika, hrana in stanovanje v hiši, pla- ča po dogovoru. Vstop 15. sep- tembra t. l. Poizve se v trgovini Ivo Vekjet, Maribor, Šolska 4.

Po ugodni ceni na prodaj,
je posestvo, obstoječe iz hiše s 4 sobami, 2^{1/2} orlovov vinogradi, 4 orlovov gozda, 2 orlovov njiv in sadonosnika, pripravnno za vsako obrt ali trgovino. Ponudba osebno dne 7. in 8. sept. pri Žulji v Krškem ali pismeno na dr. Rostohar, pro- fesor v Mariboru.

Absolvent poljedelske šole
samski, želi primernega mesta. Nastop takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe na po- družnico „Narodnega Dnevnika“ v Mariboru pod „Poštenost“.

Boljša gospodinja
želi službe pri boljšem gospodu, bodisi pri samcu, vdovu z enim ali dvema otrokoma, ali pa pri bolj priletnem gospodu. Po- nudbe pod J. V. Pošto ležeča št. 40, Celje.

Stanovanje
se kuhinja in 2 malimi sobami ali 1 veliko se išče v Ljubljani ali okolici. Plača se mesečno do 1600.— K. Cenjene ponudbe na upr. lista pod „Cimprejo“.

MERAKL
BOJE, MASTILA, LAKOVE, ŠTUK, EMAJLE, KISTOVE I JAMACNO CISTI FIRNIS NAJBOLJE KAKVOČE NUDI

MEDIČ-ZANKL
DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA
CENTRALA

MARIBOR **NOVI SAD**
PODRUŽNICA SKLADIŠTE

TVORNICE:
LJUBLJANA-MEDVODE

Edini tihi
pisalni stroj
L. C. Smith & Bros Mod. B
brez najmanjšega ropota.
Zastopstvo:
LUD. BARAGA, Ljubljana
Šelenburgova ulica 61l.